

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU Základní školy BRUMOV-BYLNICE, okres Zlín

1. Identifikační údaje:

Předkladatel:	Základní škola, Brumov-Bylnice, okres Zlín
Identifikátor právnické osoby:	618 500 855
Název součásti:	Školní družina
IZO:	118 500 872
Místo poskytovaného vzdělávání:	Družba 1178, Brumov-Bylnice, 763 31
Ředitel školy:	Mgr.Roman Rydval
Kontakt:	577 331 446 – 7

2. Charakteristika zařízení:

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení a případně zájmových útvarů, pořádá (nebo spolupořádá) příležitostné akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity. Školní družina umožňuje žákům i odpočinek a přípravu na vyučování. Naše výchovně vzdělávací práce vychází z ŠVP pro školní družinu – nabízíme kvalitní péči o všechny děti naší školní družiny:

- kroužky, zaměřené na různé zájmové činnosti
- sportovní a kulturní akce
- zájmové a společenské akce pro rodiče s dětmi

Zájmové kroužky-nabídka: PC hrátky, Sluníčko, Čtyřlístek, Šikulové, Barvínek, Cvičení s míči, Vybíjená, Pohádkové zpívání, Pod pokličkou, Tančíme pro radost.

Aktuální nabídka kroužků pro daný školní rok odpovídá zájmu účastníků.

Ve výchovně vzdělávacím procesu upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání a prožitku jako základu veškerého přirozeného poznávání a věnujeme se zdravému vývoji dítěte po stránce fyzické i psychické, zaměřujeme se na pěstování dobrých mezilidských vztahů a na vytváření správného vztahu k prostředí, ve kterém žijeme.

Veškeré snažení všech vychovatelek ŠD směřuje k tomu, aby bylo dítě spokojené a šťastné. Velkou pozornost věnujeme také spolupráci s rodiči. Spolupracujeme s třídními učiteli a ostatní veřejností.

Priority školní družiny

Snažíme se, aby se děti v naší školní družině cítily spokojeně a v bezpečí, protože pak se mohou zdravě rozvíjet a efektivně učit.

- Nabízíme dětem příležitost rozvíjet své schopnosti a dovednosti způsobem, který vyhovuje jejich individuálním potřebám, zájmům a jejich individuálnímu stylu učení.
- Děti mají možnost rozvíjet se vlastním tempem v rámci svých možností.
- Využíváme prožitkového učení. Děti získávají nové poznatky, vědomosti na základě vlastních prožitků, zkušeností a praktických činností.
- Děti mají možnost vybírat si činnosti, které vyhovují jejich stylu učení a zájmům.
- Vycházíme z přirozené dětské zvědavosti a potřeby objevovat stále něco nového.
- Probouzíme v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a poznávat.
- Učíme se věřit ve vlastní schopnosti, necháváme je zažít pocit úspěchu, na kterém stavíme při překonávání překážek.
- Vedeme děti, aby samy sebe vnímaly jako plnohodnotné a schopné jedince, kteří jsou okolím uznávaní a přijímaní. Napomáháme jim najít odvahu ukázat, co všechno už samy umí, zvládnou a dokážou.
- Učíme děti hodnocení a sebehodnocení.

Rozvíjíme tyto schopnosti a dovednosti, které jsou dětem potřebné po celý život:

- Rozhodnout se, vybrat si a nést zodpovědnost za svoji volbu.
- Přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnat.
- Samostatně myslet, prozkoumávat věci do hloubky.
- Rozpoznat problém a účinně ho řešit, bránit se agresí.
- Být tvůrčí a mít představivost.
- Sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství.
- Spolupracovat, spolupodílet se na činnostech rozhodnutí, komunikovat.

- Respektovat a tolerovat.
- Nastartovat se na další vzdělávání.

3. Konkrétní cíle vzdělávání:

- a) Děti si osvojují postoje, které spočívají v úctě k vlastnímu zdraví a zdraví ostatních, praktickým dovednostem chránících zdraví. Harmonicky rozvíjejí tělesné i rozumové schopnosti, vytvářejí životní pohodu, radostným a klidným prostředím podporují zdravý způsob života.
- b) Rozvoj správného vztahu a chování k životnímu prostředí. Vnímání všemi smyslovými prožitky a vedení dětí k aktivnímu podílu na tvorbě a ochraně prostředí, ve kterém žijeme.
- c) Vytvářet dětem podmínky pro soužití ve společenství ostatních, vést je ke spolupráci i spoluodpovědnosti za své chování. Podporovat rozvoj dětské osobnosti s ohledem na potřeby, zájmy, nadání a rozumové schopnosti, rozvíjet zdravou sebedůvěru.

Obecný cíl – výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, a to pomocí složek výchovy: rozumové, mravní, tělesné, estetické a pracovní.

Konkrétní cíle – prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování vybavit každé dítě žádoucími vědomostmi, dovednostmi a také postoji, což je práce dlouhodobá.

V průběhu zájmového vzdělávání účastník rozvíjí tyto klíčové kompetence:

3.1. Kompetence k učení:

Žák:

- učí se s chutí, započatou práci se snaží dokončit
- vybírá a využívá vhodné způsoby k učení
- kriticky hodnotí své výkony
- klade si otázky a vyhledává na ně odpovědi
- všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje
- získané vědomosti dává do souvislostí
- nabyté zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a učení

3.2. Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- všímá si dění i problémů a tyto jsou mu motivací k řešení dalších problémů a situací
- chápe problém, promýšlí a plánuje řešení problému
- ověřuje správné řešení problému
- rozliší správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení
- je kreativní
- obhájí svá rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- činnosti dokončuje

3.3. Komunikativní kompetence:

Žák:

- ovládá dobře řeč i mimoslovní komunikaci – myšlenky vyjadřuje vhodně formulovanými větami
- komunikuje bez ostychu
- zapojuje se do diskuze
- vyjadřuje své kladné pocity ve vztahu k sobě i ostatním
- naslouchá druhým
- kultivovaně komunikuje

3.4. Sociální a interpersonální kompetence:

Žák:

- plánuje, organizuje, řídí a hodnotí
- odhaduje rizika svých nápadů
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně nese odpovědnost a důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- podřizuje, prosazuje, přijímá kompromisy, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem jiných lidí
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

3.5. Občanské kompetence:

Žák:

- uvědomuje si svá práva i práva jiných
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu – dovede se bránit
- chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí
- respektuje a chrání tradice a kulturní dědictví
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

3.6. Kompetence pracovní:

Žák:

- používá bezpečně materiály, nástroje a pomůcky a vybavení při práci ve školní družině a jejích zájmových kroužcích
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti
- využívá získané zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- přistupuje k průběhu a výsledkům svých činností také z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých

Délka a časový plán vzdělávání:

Školní vzdělávací plán ŠD je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. stupně základní školy.

Časový plán zahrnuje činnosti, ze kterých budeme vybírat podle aktuálního složení svého oddělení.

Příležitostné akce realizujeme v rámci celé družiny během celého výchovně vzdělávacího cyklu.

4. Formy vzdělávání:

- **příležitostná** výchovně vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost - jedná se o významnější akce celé ŠD , které nejsou zahrnuty do týdenní skladby činnosti
- **pravidelná** výchovně vzdělávací a zájmová činnost – týdenní skladba zaměstnání, zájmové kroužky při ŠD
- **průběžná** – nabídka spontánních činností – zahrnuje klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po řízené činnosti, části koncových hodin ve ŠD
- **osvětová činnost** – shromažďujeme a poskytujeme dětem informace v oblasti prevence sociálně patologických jevů (drogy, delikvence, šikana, záškoláctví, rasismus a další)

- **individuální** – práce s talentovanými dětmi v zájmových útvarech
- **odpočinkové činnosti** – v klidových činnostech, ale i jako aktivní odpočinek (rekreační, hudební a tělovýchovné chvílky)
- **příprava na vyučování** – tématické vycházky, didaktické hry, vypracovávání domácích úkolů a další činnosti, které upevňují a rozšiřují získané vědomosti a poznatky

5. Obsah vzdělávání

Je vypracován do bloků podle ročních období s měsíčním plánem, jehož téma prolíná všemi činnostmi. Je zohledněn specifiky našeho školského zařízení, našeho regionu, rozvojem místních tradic a zájmy a požadavky dětí a rodičů.

5.1. Podzimní období

6.1.1. Odpočinková a rekreační činnost:

- odpočinek na koberci, poslech pohádek, hudby
- volné rozhovory vychovatelky s dětmi
- stolní a společenské hry podle výběru dětí
- denní pobyt na školním dvoře, vycházky, soutěže a hry
- společný zpěv, dětské lidové tance

5.1.2. Zájmové dílny:

- **pracovní:** práce s přírodním materiálem, drobné výrobky z textilu
- **přírodovědná:** pozorování změn v přírodě, rozlišování stromů podle listů a plodů, nutnost ochrany přírody. Podzimní sklizeň plodin, ochrana před infekčními nemocemi, mytí ovoce.
- **esteticko-výchovná:** malování listů, plodů, frotáž listů, ilustrace k pohádkám a říkadlům, dramatizace pohádek, zpěv, hudebně-pohybové činnosti. Péče o estetický vzhled prostředí ve škole i doma.

- **sportovní:** smysl sportovní činnosti – správná hra, závodivé hry, hry s míčem, švihadlem, osvojení pravidel silničního provozu (pro chodce)

5.1.3. Příprava na vyučování:

- pořádek ve školních věcech, zacházení se školní brašnou
- opakování učiva formou didaktických her
- písemné vypracovávání domácích úkolů – individuálně

5.1.4. Sebeobslužná činnost:

- péče o květiny, čistotu a pořádek v oddělení, v šatnách
- upevňování návyků osobní hygieny (použití WC)
- základy stolování
- zásady společenského chování (oslovení, požádání, poděkování, zdravení)

6.2. Zimní období

6.2.1. Odpočinková a rekreační činnost:

- soutěživé a stolní hry
- hry se stavebnicemi
- vycházky se zimními zábavami, otužování a předcházení nemoci
- soutěže, kvízy, rébusy, hádanky

6.2.2. Zájmové dílny:

- **pracovní:** výroba vánočních dekorací, příprava drobných dárků, skládanky a vystřihovánky, práce s textilem

- **přírodovědná:** změny v přírodě, zvířata v zimě, chování v lese, zřízení krmítka pro ptáky, pozorování a odlévání stop, péče o pokojové rostliny
- **esteticko-výchovná:** kreslení, malování a modelování na téma Vánoc, soutěž o nejhezčího sněhuláka, poslech a zpěv lidových koled, rytmizace písní.
- **sportovní:** význam pravidelného cvičení, zimní sporty a různá nebezpečí při jejich provozování (tenký led, sánkování na nepřehledných místech), vycházky a zimní hry v přírodě, závodivé hry v tělocvičně, pravidla některých míčových her, cvičení na nářadí

6.2.1. Příprava na vyučování:

- trvalá péče o pořádek ve školních věcech
- vypracovávání domácích cvičení
- didaktické hry k procvičování učiva
- práce na PC, počítačové hry
- ověřování získaných poznatků v praxi (na vycházkách)

6.2.2. Sebeobslužná činnost:

- péče o výzdobu oddělení, o květiny
- využití zdravotnické osvěty k předcházení různým nemocem

6.3. Jarní období

6.3.1. Odpočinková a rekreační činnost:

- odpočinek na koberci, četba pohádek
- stolní a společenské hry
- vycházky do jarní přírody
- pohybové hry s míčem, přeskoky přes švihadlo
- tělovýchovné chvilky, lidové tance, společný zpěv

6.3.2. Zájmové dílny:

- **pracovní:** papírové skládanky, vystřihovánky, jarní a velikonoční dekorace, tvořivé hry v písku, drobné výrobky z textilu
- **přírodovědná:** změny v jarní přírodě, léčivé byliny a jejich význam, význam vitaminů ve stravě – jarní únava, vycházky do přírody, poslouchání zpěvu ptáků, nerušit samice s mláďaty, pozorování polních a zahradních prací
- **esteticko-výchovná:** ilustrace a ilustrátoři dětských knih, malba a kresba na různá témata s použitím různých technik
- **sportovní:** závodivé a soutěživé hry na školním dvoře, význam trpělivosti ve sportu i v životě

6.3.3. Příprava na vyučování:

- zábavnou formou opakovat matematické a mluvnické učivo (hádky, křížovky, jazykolamy, rébusy)
- rozšiřovat poznatky o obci na vycházkách
- písemné přípravy (dbát na grafickou úpravu).
- práce na PC, počítačové hry

6.3.4. Sebeobslužná činnost a společensky prospěšná činnost:

- péče o osobní čistotu a vzhled
- úklid po zájmových činnostech
- péče o květiny, pomoc při údržbě estetického vzhledu oddělení ŠD i okolí školy

7. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich podpůrného opatření při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná individuální pozornost.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracuje vychovatelka ŠD se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry doporučení pro žáka vydaného školským poradenským zařízením.

Vychovatelka ŠD se podílí na tvorbě PLPP a IVP.

Poskytování podpůrných opatření vychovatelka ŠD ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby za metodické podpory výchovného poradce PLPP a IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, vychovatelé ŠD nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Podmínky pro činnost žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žákům nadaným a mimořádně nadaným bude podle stupně a charakteru jejich podpůrného opatření při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná individuální pozornost.

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných úzce spolupracuje vychovatelka ŠD se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry doporučení pro žáka vydaného školským poradenským zařízením.

Vychovatelka ŠD se podílí na tvorbě PLPP a IVP.

Poskytování podpůrných opatření vychovatelka ŠD ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby za metodické podpory výchovného poradce PLPP a IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, vychovatelé ŠD nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Pro rozvoj nadaných a mimořádně nadaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

8. Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

O přijetí rozhoduje ředitel Základní školy Brumov-Bylnice na základě řádně vyplněné a odevzdané písemné přihlášky.

9. Popis materiálních podmínek

Školní družina má k dispozici 5 oddělení s herními kouty, jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, pomůckami, audiovizuální technikou, počítači, stolními hrami, knihami a časopisy, sportovním náčiním.

Pro činnost v odpoledních hodinách využíváme tělocvičnu, relaxační místnosti, bazén, školní dvory, počítačové učebny, školní kuchyňku, hudební pracovnu.

Výzdoba je mobilní, tvoří ji děti a mění se dle ročních období.

Pedagogičtí pracovníci sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné a sportovní činnosti.

10. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují plně kvalifikované vychovatelky. Odborné znalosti si průběžně prohlubují v kurzech, na různých seminářích a samostudiem.

11. Popis ekonomických podmínek

Za pobyt žáka ve školní družině nevybírám ZŠ Brumov-Bylnice žádný poplatek. Příspěvek na nákup školních potřeb pro žáky při činnostech ve školní družině je stanoven podle aktuálních cen a rodiče jej hradí v měsíci říjnu.

12. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina je součástí základní školy, a proto bude zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí zajišťováno v rámci školy. Školní řád stanoví obecně pravidla chování dětí a ostatní podmínky jsou zařazeny do vnitřního řádu školní družiny (je přílohou tohoto dokumentu).

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- vhodná struktura režimu s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostor podle platných norem
- ochrana žáků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře

Psychosomatické podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- věková přiměřenost a motivující hodnocení
- ochrana dětí před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast dětí na životě družiny
- včasná informovanost dětí a jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím život.

Zveřejnění školního vzdělávacího programu pro školní družinu

Školní vzdělávací program pro školní družinu vydává ředitel školy. Dokument je veřejně přístupný, je uložen v podatelně školy.

V Brumově-Bylnici dne 31.8.2016

Mgr. Roman Rydval

ředitel školy